

KINGI ERUERA VII.

(Na Pohipi Kohere.)

KO te Kingi te tama matamua a Kuini Wikitoria no Noema te 9, 1841 ia i whanau ai. Kotahi marama i muri iho o tana whanautanaa ki huaina ia ko te Pirinihi o Weiri. He maha nga kura nunu o Ingarangi i tae ia. No te tau 1859 ka uru ia ki te ope hoia. I te tau 1861 ka meinga ia hei Whihi Mahira. I aia no e tai-tama ana ka hiahia ona matua kia haerenga e ia te ao, kia kite ai ia i te Emepaca o te Piritihi i tawahi o nga moana. No te tau 1860 ka tae ia ki Kanata he whenua kei te tonga o Amerika no te Ingarihi. I tino whakanui ia, i tino manakitia i tona taenga ki reira. E rau tau i murri mai katali ka whakamamaongia e ia tana haere. Tona hoa haere ko Tini Tanare. I tae ia ki Tiamani, ki Itari, ka aliu ki Ihipa, ki Hiria ka tae ki Hiruharama, a haerenga ana e ia a Paribitini. I muri tata mai o tona taenga ki Ingarangi kou rangona kua kitea e ia tana i aroha ai hei hoa mona, ko Arehanara tamahi ne a te Kingi o Tenemaaka. No Ma-ehe 10, 1863 ka marenatia raua. I te haringa mai o Arehanara ki Ingarangi ki tana tahu, he nui te whakanuinga i a ia. I te marenatanga o enei tamariki a te Kuini haere rua ana te pouri me te hari i roto i tona ngakau. E mau tonu ana ia i ona kahu taua, kaore ano hoki i roa te nehunga atu i tona hoa. I muri iho i te marena ka haere te Pirinihi ki Tenemaaka; ki Huitana, ki Ruhia. I te tau 1869 ka haere aro ia ki Ihipa, ka tae ki Koonotatnopori, ki Atene. I a ia i Hanatirihama ka pangia ia e te "taipo" piwa. Waimarie ana ia ki te ora ake. I te tau 1875 ka haere ia ki Inia. He maha nga marama i haere ai ia ki nga taone o te Emepaca o Inia. No Akuhata 9 ka karaumatia ia hei Kingi mo Ingarihi me ona wahi katoa.

I te tau 1837 i tu ai a Kuini Wikitoria hei kuini mo Ingarihi, nga tangata i raro i tona mana 130 miriona. Inaiānei nga tangata i raro i te maru o Kingi Eruera VII, nuku ato i te 400 miriona. Ka toru rau tau ka pahure ake nei te whenua o te Ingarihi i waho atu o Ingarihi he taone iti nei kei te tonga o Parani ko Karei. Inaiānei mehemea ka wehe-wehea kia ono nga wahi o te ao nei, katali wahi no te Ingarihi.

E te Atua tohungia te Kingi!

KUINI AREHANARA.

KO Kuini Arehanara te tamahine tuatahi a Karaitiana IX, kingi o Tenemaaka. No Tihema 1, 1844 ia i whanau ai. No toia itinga ano tona atahua a pakeke noa nei. E kia ana koia tetahi o nga wahine atahua kei te ao nei. He wahine matau, he wahine aroha. No te tau 1863 ka marenatia raua ko te Kingi, i te mea ka 19 ona tau. He wahine ia e arohatia ana e Ingarangi i runga i ana mahi aroha awhina i te hunga rawakore. He maha ona haerenga raua ko tana ta'u ki nga wahine o Ingarangi me Aerangi, whakawhiti ki Uropi. I tae ano ia ki Rubia. T-ko-ono a raua tamariki, tokorua kua mate. I te tau 1898 ka haere raua ko tana tama ki tona kainga tipu. Na te aitua i tiki mai i te matenga o tona whaea aroha, o te kuini o Tenemaaka.

Kia ora roa te Kuini!

TE MATAURANGA O TE PAKEHA.

KI TE ETITA O TE PIPIWHAARAUROA.

E HOA tena koe, te papa o te karere e paku haere nei nga rongo i roto o te motu nei.

E hoa abako kua whainga nui te haere ga o aku korero mo tenei putake kotali ka hialia touu abau kia puta ano he whai kero make.

He nui toku whakamiharo i toku taenga mai ki Akarana nci i toku kitenga he nui nga tamariki e whakaako ana ki nga mahi a te pakeha. E te iwi ko te pai ra tenei o te mahi nei o te kura. Heoi ano to tatou ora inaiānei ma te mohio ki nga tikanga a te pakeha. He mea pai rawa atu kia kaba te tuku i a tatou tamariki ki te kura, kia whakaakongia ki nga tikanga pakeha hoki.

Ko nga tamariki kua kite abau kei Akarana nei e mahi ana tokorima, katali no Mangonui, ko etahi no Whakatane. Ko te mea ra tenei e kia nei ko te rapu i te matauranga o t-pakeha.

Ko nga tamariki me tuku ki nga kura takiwai kainga, ka paahi ki te wha me tuku ki Te Aute ki Tipene ranei, a ka mutu atu i enei kura me rapu he mahi kaua e tukua kia boki ki te kainga noho ai kaore he mahi. A he mea pū aro mehemea ka hoki atu ki te kainga me tauri me mahi i nga whenua. Kei te nui